

dette Tilbud, de her have gjort, komme de ikke fra, det vil stadig staa som et Pres lige over for d'Hrr. og vil en støn Dag forpligte dem til at give Jærnbaner ogsaa uden Statslaan. Jeg er derfor af den Mening, at Statslaanspørgsmaalet i ethvert Fald nu er borte, naar endog saa d'Hrr. af Regeringspartiet ere med til et Forslag, der indeholder en saadan Række Jærnbaner uden at forlange Statslaan, jeg tror da at turde sige, at Statslaanspørgsmaalet er rykket saa langt bort, at det behøve vi foreløbig slet ikke at bestæftige os med. (Indenrigsministeren [Ingerslev]: Det er dog bedst!) Jeg har vel hørt, at den ærede Minister mener, at denne Paragraf mangler endnu, men saa vil jeg bede den ærede Minister om at tage sit Parti lidt i Skole og spørge dem, hvorledes de kunne tillade sig at være med til et saadant Forslag, der kræver 10—12 Mill. af Statskassen til Jærnbaner uden at forlange noget Statslaan dertil. D'Hrr. kunne nok tage deres Forbehold, men jeg tror, at der er visse Ting, der forpligte Folk, og blandt disse Ting er et saadant Forslag som det, der her foreligger. Spørgsmaalet om Statslaan forekommer mig ikke i Djebløkket at have nogen Interesse, efter at alle Partier have erkendt, at man kan bygge en stor Række Jærnbaner uden Statslaan. Jeg har tidligere ikke været saa bange for at tale om Statslaan, men jeg har ikke længere Interesse af at tale om det; naar alle have erkendt, at det er overflødig, vilde det være ganske urimeligt, om jeg nu vilde interessere mig for den Sag. Men selv om det skulde komme dertil, saa vil jeg sige, at saa indeholder dette Forslag ogsaa noget, der forpligter, ikke alene højre Side i Salen, men ogsaa d'Hrr., som sidde i Nærheden af mig. Det kan ikke nægtes, at hvis det er Forudsætningen for dette Forslag, at der skal komme en Statslaansparagraf, saa have d'Hrr., i mit Naboskab jo været med til at forberede, hvad det ærede Medlem fra Ribe kalder en Forbrydelse. Jeg vil ikke gøre saa stort Vejen af dette Ord, vi kende jo det ærede Medlem og vide, at han bruger Ord, der gabe højt, sommetider saa højt, at de gaa af Led, vi ere altsaa ikke saa forstrækkede over at høre, at der kunde være Tale om en Forbrydelse her. Men hvis det skulde

være en Forbrydelse at knytte en Statslaansparagraf hertil, saa have det ærede Medlem fra Ribe og d'Hrr., som sidde i Nærheden af mig været med til at forberede den, og det ærede Medlem fra Langeland forklarede os jo i Gaar, at dette Forslag sandsynligvis kun var en Forberedelse til det, der skulde komme i Martisdagene; han sigtede tydelig nok til Statslaansparagraffen. Jeg siger, at hvis det er Tilfældet, hvis det ærede Medlem fra Varde (S. Sørensen), det ærede Medlem for Aalborg Amts 4de Valgkreds (A. Thomsen) og det ærede Medlem fra Holbæk (Jogtmann), den specielle Repræsentant for det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) osv., have siddet og arbejdet her paa et Lovforslag, der altsaa skulde være en Forberedelse til det, som det ærede Medlem kalder en Forbrydelse — og jeg tvivler ikke om, at alle ærede Medlemmer af dette Ting ville erkende, at hvis det er en Forbrydelse, det ærede Medlem fra Ribe talte om, er den strafværdig — ville alle de ærede Medlemmer, som have været med til at forberede denne Forbrydelse, heller ikke undgaa deres Ansvar. Og hvis det endelig mod al Forventning skulde komme dertil, at man dog vil have Statslaanet, er det mig dog noget en Betryggelse, at alle andre Partier og deres Ordførere have været med til, om ikke just at begaa Forbrydelsen, saa dog at forberede den. Det vil navnlig for mig i min Stilling, da jeg jo har bobet mig noget ud paa den Bane tidligere, være en Betryggelse, at nu ere alle ærede Medlemmer mere eller mindre kompromitterede.

Jeg har kun et Par enkelte Bemærkninger at knytte til enkelte Bestemmelser i dette Forslag; den ene angaar Forslagets § 1 Nr. 1. Jeg kan da ikke andet end beklage i meget høj Grad, at den Jærnbane, som jeg har tilladt mig at foreslå, i Realiteten er strøget af dette Forslag. Jeg hørte vel, at den ærede Ordfører i Dag udviklede i smukke Ord, hvor upartist man havde stillet sig i denne Sag, idet man vilde lægge Afgørelsen af Spørgsmaalet om disse to Linier i Hænderne paa Holbæk Amtsraad. Det ærede Medlem ved, eller kunde i hvert Fald vide — thi jeg har gjort det ærede Medlem opmærksom derpaa ogsaa i Udvalget — at Holbæk Amtsraad er som Dommer i denne